

У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ ЗАКОНЧЕНА ПЕРША ЧАСЦ КОНЗЕРВАЦИЈ НЕГАТИВОХ БРУГОШОВИХ ФОТОГРАФОХ

КУЛТУРНИ СКАРБ ЈАК РОЗВОЈНИ ПОТЕНЦИЈАЛ

На парохији у Руским Керестуре, 11. децембра закончена перша часц длугорочног пројекта заштити негaтивох на склу зоз фотографског студия оца и сина Осифа и Йовгена Будинскових – Бругошових, цо ше того року робело на три заводи.

Таки скарб, окрем културног, може мац и розвојни потенциял

Негaтиви ше скенирало на керестурскей Парохији прето же ше их там чува, а роботу окончели фаховци з Покрајинског заводу за заштиту памјатних хтори и ношител теј важней работи. На конзервацији негaтивох робели етнолог-конзерватор др Миряна Декич, фотограф Неделько Маркович и историчар уметности Деян Радованович.

У пројекту учествує и Завод за културу войводянских Руснацох, а на идентификацији материялу ангажовани и нашо фаховци историчарка Любица Отич, музейни советник у Музею Войводини хтора и член Одбору за културу нашог Националног совиту, як и историчар Сашо Сабодош заняти у Зомборским архиву и член Националног совиту Руснацох.

БОГАТИ ВИБОР МОТИВОХ

Най здогаднеме, скениране скленяних негaтивох почало у јунио и потераз зняти 350 негaтиви, цо штвартина од вкупног материялу дзе начишлени коло 1 200 скленяни плочи.

По словох др Миряни Декич, барз су задовольни зоз динамику з яку ше поробело першу часц теј обсяжней работи:

– Найважнейше же ше то воообще почало робиц, бо зме дотераз роками лем знали же таки драгоцини фондус стої ту на Парохији. Сдем констаговац же вибор мотивох хтори зазначела камера Будинскових фотографох одлични, маме вельо приклади портретох, але и дзепоедних објектох, обичайох, вереньох, знімки церкви, Лурдскей Марији, так же сигурно будзе интересантне док то єдног дня презентуєме и јавности. – заклочела др Декичова.

З тим цо потераз поробене барз задовольна и Любица Отичова хтора ше конкретно уключела до того пројекта, а уж даскельо роки була и член иницијатив-

ней групи фаховцох коло нашог Заводу за културу хтори анимировац и фахову и ширшу јавност коло заштити руског културног скарбу и културних доброх:

– Барз сом задовольна же ше нашо идеја о заштити почало и реализовац. Оптимисти зме и вериме же ше розпочата работа нароч предлужи, а барз важни шлїдујоци крочай же би ше то цо потераз поробене презентовац јавности, бо не треба чекац аж док ше конзервує шицок фондус. Зоз заедничким фаховим моцама з аспекта нерухомих и рухомих културних доброх, зоз свою схопносту и искуством и добру дзеку сцели бизме и то витвориц. Плануєме скенирати и идентификовати материял објавиц у фото-монографији и през виставу. Др Миряна Декич тиж иницијовала же би ше Руска национална заедница представела у Етнографским музею у Београдзе, а виложени материял би з највекшей часци бул тот хтори зме тераз обробели, и преширени ише и з другима змистами. Тоту идеју уж потримали нашо Завод за културу и Национални совет, та плановали и средства за їх реализовацне у идущим року.

ЗАШТИТА

АМБИЕНТАЛНЕЈ ЦАЛОСЦИ

За пројект заштити руског културног скарбу у најширшим смислу роками ше професијно интересує и историчар Деян Радованович:

– Ја на сден „побочни” способ учествуєм у тим пројекту документовања и копирања того фотографског материялу, цо

прави способ його заштити и конзервацији. То єдна часц широкого пројекта, а ја ше занїмам зоз вельким нерухомима културним добрими и учествовал сом и у призначованно, документованно и валоризованно тих доброх. Ведно ше намагаме же бизме пренашли ключ як би то фантастичне место як цо Руски Керестур могло ожиц, же би млади не одходзели. У його историји єст вельо того у чим можеме најц корень и ядро будуцог розвоју, так як то Керестурци вше робели.

Тоту визиоу здущне потримує и наш млади фаховец историчар и архивар Сашо Сабодош.

– Думам же то наисце удатна идея и пројект на конзервацији тих негaтивох, а кед ше амбиентална цалост того штредку Керестура преглаши за памјатник култури, з тим достаєме не лем заштиту, але и звекшоване потенциялу у каждим смислу. Не лем културног, а можебуц и привредног кед бизме могли младим людзом обезпечиц шансу же би одредзени привредни конари порушвали на принципох хтори поставени ише у прешлосци, вшелїяк же би ше тарговице пренашло и за то. Ми мушиме пренаходзиц нови способи представяња Руског Керестура, а по моїм думаню и по тим цо сам паметам и цо ми моїо стари бешедовали, у Керестуре ше вше гледало нови способи напредовања и розвивања привреди и витворијовања през дацо нове. Кед опатримо цали Керестур вше ишол напредок, и велька чкода же то застановене без огляду же обставини були подли. Мушиме порушац тот ген при Керестурцох же треба исц напредок и же ше муши на основи традицији будовац дацо нове. Не валяц, але надбудуєвовац. ■

Мария Афиц

ПОМАГАЈУ И ЧИТАЧЕ „РУСКОГО”

По словох Любици Отичовой значна часц скенираног материялу идентификована, а у тим вельке доприношенє дава и „Руске слово” хторе објавує скенирани фотографии:

– Наша работа тераз докончиц идентификованє особох и подїјох на негaтивох и тераз јавно дзекуєм и „Рускому слову” же тому доприноши. З објављовањом фотографийох, нам у тим може помогнуц широка јавност, а то ше и случус.

